

En timme natt

“Kanske var det föräldraskapet med dess ständigt späckade schema som bidrog med inspiration. Eller bara vardagens valfrihetsöverskott där möjligheterna alltid är för många och varje timme kan schemaläggas med det ena eller det andra eller tom det tredje. Kanske har jag alltid varit en nattmänniska. Kanske har jag ett stort behov av frihet. Insikten om att vi människor är mer lika än vi tror och känner ungefär samma saker får mig att tro att jag inte är ensam om mina tankar. För visst förändras tiden när klockan klämtar för natten. Det är så mycket det inte längre är tid till. Inte längre, arbetstid, mötestid, tid för planering, tid att ringa jobbiga samtal, tid att hinna diskutera uppskjutna problem med sin partner, inte längre tid för ‘mer tid med barnen’. Det är tid då man som människa kan känna sig fri och skapande. Ingmar Bergman talade ju om ‘vargtimman’ som den tid om natten när oron och ångesten men också kreativiteten genomsyrade honom. Den timme natt vi vill berätta om är av en mildare sort. Den fylls inte av geniets dånande, tumultartade ångest. Det är din och min timme. Det är den milda vardagligt förortsbrusiga timmen natt som ger oss möjlighet att andas lite lättare, lyssna lite bättre till oss själva, och ta in och acceptera det vi hör.”

Göran Fröst

Program.

Arvo Pärt	Fratres (1977)
Benjamin Britten	Lachrymae (1950)
Manuel De Falla	ur Nätter i Spanska trädgårdar (1916)
Richard Strauss	Morgen
Göran Fröst	Four DLights

Programordning

1st DLight
Fratres
2nd Dlight
3rd Dlight
Lachrymae
4th Dlight
Ur “Nätter i Spanska trädgårdar”
Morgen

Fratres (1977) blev på många sätt Arvo Pärts genombrott. Verket var hans första i hans karaktäristiska tillbakablickande stil. Komponerat 1977 efter en period på 8 år då han inte publicerat ett enda verk.

Lachrymae (1950) är ett av Brittens mest kända verk och har formen av en variationssats med temat sist. Temat i det här fallet är sången *If my complaints could passions move* av John Dowland.

Nätter i Spanska trädgårdar (1916), av Manuel De Falla är i original ett verk för piano och orkester. Ursprungligen en serie pianostycken ‘Nocturnes’ som De Falla orkestrerade i tre satser av vilka här framförs den första, *Generalife* i arr för gitarr och viola

Recension

En timme natt I mörkret försvinner alla olikheter – allt blir musik

PREMIUM De spelar på insidan av huden, på insidan av ögonlocken – musikerna Göran Fröst och Jacob Kellermann skapar en annorlunda konsert för alla sinnen på Teater Giljotin. SvD:s Sofia Nyblom låter sig svepas med och uppleva en sublim stund i mörkret.

Musikerna Göran Fröst, viola, och Jacob Kellermann, gitarr. Foto: Karl Gabor

Av Sofia Nyblom

© 25 maj, 2018

Läs mer om Scenvåren 2018 En timme natt

Genre: Konsert

Medverkande: Göran Fröst, viola. Jacob Kellermann, gitarr. Etienne Glaser, inspelad recitation

Var: Teater Giljotin

Musik: Arvo Pärt, Manuel de Falla, Benjamin Britten, Richard Strauss, Göran Fröst. Text: Göran Fröst. Soundscapes: Rikard Borggård. Skulptur: Alannah Robins. Ljus: Anders "Shorty" Larsson

Tänk dig att du sitter i mörkret och lyssnar på musik. Någon andas bredvid dig, och suckar djupt. Av vällust, eller smärta – eller kanske av insikten att kanalen mellan dessa två tillstånd just öppnats upp av gitarrens spröda klanger. När Göran Fröst och Jacob Kellermann bjuder in till "En timme natt" kapitulerar sinnen.

Recension

Vi respekterar din integritet

SvD är en del av Schibsted Sverige som ansvarar för hanteringen av din data. Schibsted Sverige skyddar dina personuppgifter och arbetar aktivt för att du ska få en så bra upplevelse i våra produkter som möjligt.

Jag förstår

Mer information

trädgårdar" gnistrar de, och lyser tillfälligt upp figuranterna och deras

Som drömbilder träder de fram, männen som ger serenad i natten.

En snarkning hörs – eller är det en snyftning? Som drömbilder träder de fram, männen som ger serenad i natten. Kompositionerna är tavlor utan signatur och titel, eller improviserade poem. Smäktande sentimental, och ändå en liten smula morgonhes, värmer violans innerliga melodi upp rummet. Det är Richard Strauss "Morgen" som för in ljuset till sist och tvingar oss att se varandra från insidan. Se det som vi inte ser, när ljuset är tänt.

Rummet är suggestivt ljussatt i "En timme natt" med Göran Fröst, viola, och Jacob Kellermann, gitarr. Foto: Teater Giljontin

Duon Fröst och Kellermann ville undersöka just detta: hur blir musikupplevelsen om vi tar med den till nattens tid, till förnimmelsens utmarker? Svaret: helt sublim i sin enkelhet, med Göran Frösts texter – fint reciterade av Etienne Glaser – och samme Frösts kompositioner som sköra hängbroar mellan sömnens knaster och drömmens gnistor. I det demokratiska mörkret försvinner våra olikheter, och allt blir musik.

En meditation till musik, lika privat som att gråta i regn eller älska i mörker.

Det är som om den lilla fågeln i sin mahognybruna ask vid scenens framkant sjunger oss friska – som om den vore kejsarens näktergal i H C Andersens saga. Den har tydligen landat här, i en mörk källare denna vackra majdag, för att sjunga Benjamin Britzens "Lachrymae" för oss, och sjunga oss friska.

Vi respekterar din integritet

SvD är en del av Schibsted Sverige som ansvarar för hanteringen av din data. Schibsted Sverige skyddar dina personuppgifter och arbetar aktivt för att du ska få en så bra upplevelse i våra produkter som möjligt.

Jag förstår

Mer information

Vi har förtydligat hur vi behandlar personuppgifter och cookies.

Läs mer

Stäng

Konsertrecensioner

Konsertrecension: I "En timme natt" tar musiken över rummet

Foto: Oskar Zander/Rockfoto

Uppdaterad 2018-05-22 Publicerad 2018-05-22

"En timme natt" är en kammarmusikaliskt befriande fantasi att kontemplerande och kravlöst sjunka in i, skriver Johanna Paulsson.

Johanna Paulsson

Skriv ut

Rätta artikel

Spara artikel

5

Musik**"En timme natt"**

Musiker: Göran Fröst (viola), Jacob Kellermann (gitarr)

Recitation: Etienne Glaser

Soundscapes: Rikard Borggård

Skulptur: Alannah Robins

Ljus: Anders "Shorty" Larsson

Scen: Teater Giljotin, Stockholm

Speltid: 1 timme, spelas till och med den 2 juni.

I såväl Stockholm som Berlin kan man äta middag i mörker, ledsagad av de synskadades förhöjda intryck av andra sinnen. Men konsertföreställningen "En timme natt" handlar snarare om att släcka ner för att utforska den mörka delen av dygnet ur kreativitetens perspektiv. Inte lika drastiskt som Ingmar Bergman och hans "dämoner" i vargtimmen, utan mer drömligt och poetiskt. Natten som en tid att känna sig fri och skapande i. Eller bara lyssna.

"Du sitter väl inte och sover?" Recitatören Etienne Glasers förinspelade röst är uppfordrande. För idén står Göran Fröst, altviolinist i Svenska kammorkesteren och blygsam tonsättare. (Han har bland annat komponerat klarinettstycket "Klezmer dances" åt brorsan Martin Fröst.) Nu står han där i mörkret och spelar tillsammans med gitarristen Jacob Kellermann. Som om duon trillat ner i underjorden med hjälp av Rikard Borggårds dramatiskt fallande ljudloop.

Ur detta notbefriade mörker föds sedan den frenetiska aktiviteten i "Fratres". Den estniska tonsättaren Arvo Pärts stora hit och andliga minimalism brukar förknippas just med skymningens övergångstillstånd. Själv har Pärt talat om en inre kamp mellan ögonblick och evighet. I detta totalmörker är det som om musiken tar över rummet på ett helt annat sätt. Satserna i Frösts egna stycke "Four DLights" fungerar som en sorts bladvändare. Samtidigt skymtar Alannah Robins skulpturala installation under några få minuter i Anders "Shorty" Larssons effektfulla ljussättning. Skuggskärmar och snören med skärvor som liknar en sorts drömfångare för ljus snarare än ljud.

Sedan följer Benjamin Britzens renässansreflektion "Lachrymae" och den flamencofebrigt vibrerande impressionismen ur Manuel De Fallas "Nätter i spanska trädgårdar" innan morgondagen gryr med Richard Strauss drömskt uppvaknande sång "Morgen!". Alltsammans inklämmande arrangerat för gitarr och viola av denna samspelta och chosofria duo. Med konsertföreställningen "En timme natt" har de skapat en kammarmusikaliskt befriande fantasi att kontemplerande och kravlöst sjunka in i.

Till toppen